

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-163

07.09.2018

Генеральному прокурору України

ЛУЦЕНКУ Ю.В.

Шановний Юрію Віталійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Бойка Ю. А., оголошений на засіданні Верховної Ради України 7 вересня 2018 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 4 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ HD/160-1342

від «05» вересня 2018 р.

Прем'єр-міністру України
ГРОЙСМАНУ В.Б.

✓ Генеральному прокурору України
ЛУЦЕНКУ Ю.В.

Міністру внутрішніх справ України
АВАКОВУ А.Б.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Щодо проведення аудиту Пенсійного фонду України, розслідування можливих зловживань фонду з пенсійними виплатами, вжиття необхідних заходів правового реагування, а також забезпечення передбачених законодавством України виплат пенсіонерам, що проживають на непідконтрольних територіях

Шановний Володимире Борисовичу!
Шановний Юрію Віталійовичу!
Шановний Арсене Борисовичу!

В Україні з 1 липня 2018 року, відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік», відбулося незначне підвищення прожиткового мінімуму – 1777 грн. проти 1700 грн. раніше. Зазначена цифра, навіть за розрахунками Міністерства соціальної політики, є на половину меншою від фактичного прожиткового мінімуму, розрахованого виходячи з вартості корзини мінімально необхідних споживчих товарів та послуг.

Підвищення прожиткового мінімуму (в т.ч. для непрацездатного населення) не стало умовою для загального підвищення пенсій. Незначне підвищення пенсій отримали трохи більше 800 тис. пенсіонерів, яким до цього виплачувалось менше встановленого мінімуму – 1435 грн. Надбавку також отримали пенсіонери – почесні донори України (по 7,7 грн.).

В Україні станом на вересень 2018 року жоден вид соціальної допомоги не досягає фактичного розміру прожиткового мінімуму – не вистачає коштів.

Разом з тим, за оцінками експертів та громадськості, суттєвого підвищення пенсій можна домогтися лише за рахунок наведення елементарного порядку в діяльності самого Пенсійного фонду України, ліквідувавши, відповідно, існуючі в системі зловживання.

Насамперед, мова йде про наявність серед отримувачів пенсійних виплат так званих «мертвих душ».

Навіть побіжний аналіз даних Пенсійного фонду України, розміщених на його власній веб-сторінці, за оцінками тих же експертів, показує вражаючий масштаб можливих зловживань – близько 3,2 млрд. грн.

Так, станом на 1 липня 2018 року, в різних місцях свого сайту Пенсійний фонд наводить абсолютно різні дані щодо чисельності отримувачів пенсій в Україні:

- 11 336 400 пенсіонерів (<https://goo.gl/mE7fyp>)
- 11 441 387 пенсіонерів (<https://goo.gl/YuXNp5>)

Нескладні розрахунки дають відчутну різницю – майже 105 тисяч пенсіонерів.

Враховуючи, що середній розмір пенсії в Україні становить 2562 грн./місяць, виплати Пенсійного фонду на «мертвих душ» по року досягають 3,2 млрд. грн.

Встановити наявність/відсутність зловживань у Пенсійному фонді України можна через проведення незалежного аудиту. Останнє, між іншим, є прямою вимогою Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» № 2148 від 03.10.2017 р.

Міністр соціальної політики України А. Рева ще в жовтні 2017 року обіцяв громадськості, що зазначений аудит буде завершено у червні 2018 року (<https://goo.gl/bSGXjM>), проте, станом на сьогодні, не розпочалась навіть процедура відбору аудитора. Відбувається свідоме затягування процесу. 27.08.2018 року Міністр соціальної політики заявив, що, на прохання Уряду, Світовий банк виділяє кошти та готує тендер на відбір аудитора (<https://goo.gl/QDiuRK>). Однак, на сайті Світового банку про цю подію нема жодного слова.

Все залишається як є. А 3,2 млрд. грн. дуже суттєва сума, скориставшись якою, можна, навіть без збільшення доходів Пенсійного фонду, підвищити пенсії реальним пенсіонерам.

Іншим, не менш болючим питанням пенсійного забезпечення в Україні залишається ситуація, яка виникла навколо здійснення виплат пенсіонерам, які живуть на непідконтрольних територіях.

Станом на 1 серпня 2014 року на непідконтрольних територіях проживало 1,278 млн. пенсіонерів (<https://drive.google.com/file/d/0B4maARKDQWRpRVdZSmdOWEdmYlE/view>). 1 листопада 2017 року пенсії на цих територіях отримували 504,9 тис. пенсіонерів, які зареєструвались як внутрішньо переміщені особи (https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/briefing_note_on_pensions_ua.pdf).

Тобто, на кінець 2017 року близько 700 тис. пенсіонерів призначену їм відповідно до чинного законодавства України пенсію не отримували. Ці дані,

фактично, співпадають з офіційною оцінкою ООН, згідно з якою на кінець 2017 року понад 600 тис. осіб похилого віку були позбавлені можливості отримувати пенсію <http://www.un.org.ua/ua/informatsiinyi-tsentri/news/4372-shist-rechei-iaki-potribno-znaty-pro-humanitarnu-kryzu-v-ukraini>.

З урахування розміру середньої пенсії, загальна сума невикладених пенсій українським пенсіонерам – мешканцям непідконтрольних територій за 2017-2018 роки становить близько 60 млрд. грн.

До мене як до народного депутата постійно звертаються люди – переселенці зі Сходу України. Проблема та ж сама – відсутність пенсійних виплат. Виявляється, що реєстрація пенсіонера внутрішньо переміщеною особою не гарантує йому автоматичного отримання пенсії. Так, 12 червня 2018 року директор Головного управління Пенсійного фонду в Донецькій області заявив, що з 485 тисяч пенсіонерів - тимчасово переміщених осіб, пенсію в травні отримали менше половини – 204 тисячі пенсіонерів (http://www.donbasssos.org/wp-content/uploads/2018/07/digest_25072018.pdf).

Таким чином, якщо Уряд говорить, що на 1 грудня 2017 року серед внутрішньо переміщених осіб було зареєстровано 771,8 тисяч пенсіонерів (<https://www.kmu.gov.ua/ua/news/socialna-sfera-reformi-v-diyi>), це ще не означає, що вони всі отримували пенсію.

А от згідно з інформацією Пенсійного фонду, внутрішньо переміщеними особами станом на 01.08.2018 року зареєстровано 1,3 млн. громадян (<https://www.rbc.ua/ukr/news/ukraine-naschityvaetsya-1-3-mln-pensionerov-1533103997.html>), що співпадає з кількістю зареєстрованих на непідконтрольних територіях пенсіонерів у 2014 році. Про те, що вони всі зареєструвались внутрішньо переміщеними особами і, відповідно, отримують пенсії, не може бути й мови.

Враховуючи зазначене вище, на підставі статті 15 Закону України «Про статус народного депутата України», **ПРОШУ:**

- 1) розглянути порушені у депутатському запиті питання;
- 2) забезпечити проведення незалежного аудиту Пенсійного фонду України, як вимагає Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» № 2148 від 03.10.2017 р.;
- 3) надати інформацію щодо кількості пенсіонерів, зареєстрованих внутрішньо переміщеними особами, кількості пенсіонерів – внутрішньо переміщених осіб, яким виплачується пенсія впродовж 2014-2018 рр. за кожен місяць;
- 4) здійснити перевірку щодо відповідності кількості пенсіонерів, що зареєстровані внутрішньо переміщеними особами кількості пенсіонерів, які фактично отримують пенсії;

5) надати інформацію, чи сформовано в Пенсійному фонді України резерв для виплат українським пенсіонерам, які мешкають на непідконтрольних територіях; його об'єм;

6) дати доручення щодо проведення об'єктивного, неупередженого та повного розслідування зловживань Пенсійним фондом України з пенсійними виплатами, в тому числі неіснуючим пенсіонерам, встановлення природи та причин маніпуляцій з кількістю пенсіонерів в Україні, порушень при здійсненні пенсійного забезпечення осіб, що мешкають на непідконтрольних територіях, притягнення причетних до порушення чинного законодавства посадових осіб центральних органів виконавчої влади, Пенсійного фонду України.

Про результати розгляду запиту та прийняті рішення прошу повідомити у встановлений чинним законодавством термін.

З повагою

Народний депутат України

Ю.БОЙКО

(посв. № 160)